

Petr Motýl
A SMRTÍ VONĚL
BOROVÝ HÁJ

A SMRTÍ VONĚL
BOROVÝ HÁJ

Obsah

DEN PRVNÍ: PONDĚLÍ	7
DEN DRUHÝ: ÚTERÝ	31
DEN TŘETÍ: STŘEDA	47
DEN ČTVRTÝ: ČTVRTEK	181
DEN PÁTÝ: PÁTEK	275
DEN ŠESTÝ: SOBOTA	307
DEN SEDMÝ: NEDĚLE	337
DEN OSMÝ: PONDĚLÍ	347
DEN DEVÁTÝ: ÚTERÝ	359

Petr Motýl
A SMRTÍ VONĚL
BOROVÝ HÁJ

volvox globator

Vydání knihy podpořilo Ministerstvo kultury ČR

Copyright © Petr Motýl, 2021

ISBN 978-80-7511-636-9

ISBN 978-80-7511-637-6 (epub)

ISBN 978-80-7511-638-3 (pdf)

*„Přece si nemyslíte, že bude skákat úplně nahý
do kanálu jen proto, aby si pěkně zaplavala, pane sudí?“
namítl Ma-žunk dotčeně.*

Robert van Gulik, Pavilón se smuteční vrbou

Bylo naplánováno soudní přelíčení.

Egon Bondy, 677

DEN PRVNÍ: PONDĚLÍ

VYPADÁ TO, ŽE SE NĚCO BUDE DÍT

Na balkónu nad Prahou

Bylo půl jedenácté večer. Soudce Li pohlížel na Prahu z balkónu místodržitelství. Naproti se zdvihal Petřín, nad Petřínem se klenulo hvězdné nebe. Na nebi zářil měsíc dorůstající k úplňku.

Hrad spal. Veliký Císařský Znak na věži katedrály zlatě zářil.

Malá Strana ležela pod nohama soudce Li tichá jako vycpaná liška.

„Týdny strachu a smrti,“ pronesl tiše soudce Li, který byl správcem této země už patnáct let.

Místodržitel byl oblečený ve zlatem vyšívaném, splývavém lehoučkém rouchu. Nemohl odtrhnout oči od té zvláštní podívané, která ho okouzlovala i po dlouhé řadě roků, které tu prožil daleko od domova. Vousy měl už prokvetlé, na hlavě mu seděla domácí čapka.

Pár kroků od soudce stál na dřevěném, umně zdobeném balkónu o něco mladší, urostlý muž. Na sobě měl černou hedvábnou blůzu a černé hedvábné kalhoty vojenského střihu, po boku pouzdro s pistolí. Černé vlasy spletené do copu se mu leskly jako antracit.

„Dokud nepoleví vedro, neodejde ani epidemie,“ povzdechl si soudce Li.

Plukovník si otřel čelo, ze kterého mu stékaly kapky potu a sjížděly jako děti na sánkách na fešácký nos a hladce vyholené tváře.

„Přes den káry, které odvázejí mrtvé,“ pokračoval soudce Li. „A v noci se tam dole pohybují jenom stíny.“

Plukovník pokrčil rameny.

„Je to osud, pane sudí. Spousta lidí odjela z Prahy. A ti, co zůstali, jsou zalezlí, i hospody jsou poloprázdné. Ani buddhističtí mniši už nevycházejí vzývat Bohyni milosrdenství, ani procesí se sochou Dračího krále už není vidět. Jen katolíci s kříži putují každé ráno ze Starého Města přes most k Jezulátku a prosí za uzdravení nemocných.“

„V tom vedru se vůbec nedá dýchat,“ mávnul unaveně rukou soudce Li. „A mrtvých je za dnešek zase stejně jako včera.“

„Ano, pane sudí. Je to pořád stejné, umírají hlavně muži a větší děti. Malých dětí se to vůbec netýká a žen zemřelo jenom málo, jako obvykle. A tak jako každý den, dvě třetiny zemřelých jsou Číňani.“

Soudce si zadumaně prohrábnul plnovous.

„O tom, jak se ta nemoc šíří, nevíme nic. U nás je epidemie něco přes tři týdny, v Paříži ještě o týden déle. A od hlavního evropského lékaře v Paříži přišly jen samé fráze, žádné rozumné pokyny. Jisté je jen to, že se nemoc šíří všude po Evropě a že všude po Evropě nastala hrozná vedra. Asie je zdravá, nechť Nebesa ochraňují svého Syna, Jeho Veličenstvo Císaře.“

„Nechť ho Nebesa ochraňují,“ pronesl vážně plukovník a vypjal se do pozoru.

Císařský Znak na katedrále zaslzel dojetím. Stoletý stařec z Velebné stráže Císařského Hradu dostal tu sprchu přímo za krk. Se šťastným úsměvem vzhlédl k nebi, ale seshora už nespada ani kapka.

„U Buddha! U fagotu z pražský prdele!“ zaklel stařec a šel si po svém.

Balkón Salmovského paláce zaskřípal, soudce Li se rukama opřel o vyřezávané zábradlí.

„Jinak nic nového, Šaj-taji?“

„Jen ta stará česká písnička, pane sudí. Nedokáží se na ničem domluvit a žádného vůdce ze svého středu nechtějí poslouchat.“

„Ano. To je ale pro nás dobře. Co starý svět?“

„Ticho jako v hrobě, pane sudí.“

„Ještě, že je tu kníže Meng.“

„Ten v tom umí chodit, pane sudí. A kolik jídla za ty tři týdny, co ta nemoc řadí, rozdál ze svého. Mouku, brambory, čočku. Kde vůbec takové ohromné zásoby skladoval?“

„Paláce a zámky starého světa mají svá tajemství. Pokud stará šlechta neporušuje zákony Nové Ěry Říše Nebes, jsou jejich domy nedotknutelné.“

„Ano, pane sudí, nedotýkat se. Jako starých dobrých štirů z Číny. Před deseti lety v Londýně se pěkně předvedli.“

„V Horní i Dolní Anglii ovšem ponechávali po staletí starému světu mnoho výsad. Byl to Císařský Záměr. A Císařské Záměry nám nepřísluší kritizovat.“

„Prohnilý starý svět, není-liž pravda, pane sudí,“ pronesl muž, který právě vstoupil na balkón Salmovského paláce. Byl výrazně starší než soudce Li a Šaj-taj, velmi hubený a o půl hlavy menší než místodržitel a plukovník. Pohyboval se naprosto neslyšně. Na hlavě mu seděla čapka se znakem, na němž Císařští Lvi drželi v tlapách rozevřenou knihu. Takovou čapku mohl v Čechách nosit jediný člověk. Vrchní soudní tajemník, který dělal to, co v dávných časech ministři a celá hejna ministerských úředníků.

„A přece ty hrabivé rodiny Wo, Chu a Meng pro Říši Nebes mnoho udělaly. Ovšem když nastal čas a zdejší Vévodství bylo připojeno přímo k Číně, nesli to staří šlechtici těžce, a to, že se musí podřídít centrálním zákonům a pořádkům, starý svět nepochopil dodnes. A to už jsou Čechy přímou součástí Říše Nebes přes tři sta let,“ poznamenal soudce Li. „Nechť Nebesa ochraňují svého Syna, Jeho Veličenstvo Císaře.“

„Nechť ho Nebesa ochraňují,“ zaznělo trojhlasně.

„Ty staré rodiny představují tradici. Číňané, kteří tu žili před šesti sty lety, je tenkrát uznali za své vůdce a oni uskutečnili převrat. Časy se ale změnily a starému světu zůstala jen moc nad vlastním služebnictvem. A přece se za epidemie opět začaly vyprávět legendy o tom, že starý svět skrytě vládne nad Prahou i nad celou provincií.“

Soudce Li si rád takto vpodvečer shrnoval události dne a nahlas

před svými nejbližšími spolupracovníky probíral obecně známé skutečnosti.

Zatímco nahlas říkal, co všichni slyšeli už tisíckrát, hlavou mu vířily improvizované nápady, které si ovšem nechával pro sebe.

„Před šesti sty lety trpěla Říše Nebes ohromným přebytkem lidí, dnes je na světě sotva čtvrtina tehdejšího počtu. A v Evropě poklesl počet obyvatel ještě víc. Je nyní ovšem těžké získat pro správu provincií opravdu schopné muže. My, vysocí správní úředníci, kteří jsme přišli přímo z Číny, jsme pro místní cizinci a do Evropy se už dávno z Číny nikdo nehrne. Politický vývoj v Hlavním městě světa ovšem v posledním desetiletí směřuje k tomu zapojit i do vysokých funkcí míšence a domorodce.“

„V Čechách nám za epidemie umřelo osmdesát pět pracně vycvičených vojáků a policistů. Není kým je nahradit, pane sudí. Většina z nich byli Číňani. Míšenci se s epidemií vyrovnávají daleko lépe. O Česích škoda slov.“

„Ano, ocitli jsme se ve velice nepříjemné situaci a při skrovných stavech armády a policie je to ovšem na pováženou. Jestli vedra nepoleví, jsou tu vážné obavy o úrodu v provincii, a pokud přijde neúroda, může to ve společnosti vzbudit značný neklid.“

Chvilka ticha tíživého jako kovářovo kladivo prodlela na balkóně nad městem.

Šaj-tajovi i Tu-kanovi bylo jasné, že jejich velitel, kterého ctili, vážili si ho a vždy ho poslouchali na slovo, není ve své kůži. Na epidemii nestačila pronikavá mysl, předvídavost ani strategické schopnosti soudce Li. To nebyl soupeř, kterému by bylo možné se postavit, ale plíživý přízrak. Soudce Li takřka přešel jeho suchý humor, kterým se povznášel nad poměry v Čechách, a začal být odtažitý. Starost o zemi, která mu byla Říší Nebes svěřena, na něj těžce doléhala.

„Podle vašeho rozkazu, pane sudí, jsme dnes čtyři naše hlídková místa v Praze osadili kulometem. Je to zvonice na Malostranském náměstí, věž Novoměstské radnice, Prašná brána a městská věž na Vinohradech. Posíleny byly hlídky ve skladech potravin na Albertově i na Invalidovně.“

„Mouka, těstoviny a luštěniny z Invalidovny, jsou podle vašeho příkazu, pane sudí, uvolněny do prodeje pro malé obchody v Praze za sníženou cenu a v omezeném množství, aby se zabránilo kšeftování a přeprodávání. Funguje to, není-liž pravda, zboží ale mizí z pultů okamžitě. Budeme tedy čekat, až přejde to hrozné vedro. Až odejde vedro, odejde i epidemie... Ale co je tohle!“ podivil se místodržitel. „Cožpak pouliční zpěvačky ještě vycházejí večer do ulic? Od začátku epidemie jsem tady pod palácem žádnou zpívat neslyšel.“

Zespada, z malého náměstíčka, do kterého ústila Nerudovka, Úvoz, Radnické schody a Šikmina, se vznesly tóny kytary a zazněl čistý, vroucí ženský hlas.

Naše životy jsou jako noc a den.

Na shledanou hvězdy, smrt je sladký sen,

na shledanou mrtví pod kvetoucím hlohem,

na shledanou, sbohem, na shledanou, sbohem.

Na shledanou, dobrou noc a sladký sen.

Píseň znenadání skončila hlasitým ženským výkřikem. Druhý výkřik následoval první jako slepec bílou hůl.

Soudce Li pokynul Šaj-tajovi.

Plukovník shodil dolů z balkónu Salmovského paláce lano, které tam leželo úhledně stočené v rohu, v několika vteřinách se spustil dolů do stupňovité zahrady a už sbíhal po schodišti k brance, vedoucí přímo na náměstíčko osvětlované jen malou lampičkou u nohou Jana Nepomuckého.

Na náměstíčku u Nepomuckého

„Dobrou noc a sladký sen... Áááá!“

Dva muži v kápích *metařů* se vynořili ze tmy a jeden z nich prudce vytrhnul dívce kytaru z ruky.

„Kozy dobrý;“ ozvalo se posupně zpod šedé kápě.

Dívka byla oděna v obvyklý letní úbor českých dívek. Měla sukni kratičkou jako vrabčí zacvrlikání a na horní polovině těla jen plátěnou vestičku bez zapínání, která prsa zakrývala sporadicky.

„Sme moc ve voku, kámo! Nahůře je soudnej!“

„Pod, děvko!“

Jeden z mužů chytil dívku za ruku. Dívka sebou šklubla, muži se svezla kápě z hlavy a odhalila škaredé divadlo.

„Áááá!“ vyjekla podruhé dívka.

Lampička zpod nohou sochy Jana Nepomuckého ozářila fialové skvrny na odulé tváři. Příznaky epidemie.

Vtom na náměstíčko vešel z Radničních schodů muž v šarlatové hedvábné peleríně se zlatými výložkami. Byl to svrchní oděv vyhrazený pro lékaře, který jde za nemocným. Ten oděv znamenal nedotknutelnost a napadení lékaře v šarlatové peleríně se trestalo smrtí.

Chlapi v šedých kápích, *metaři*, kteří svázeli zemřelé na epidemii, nechali dívku dívkou a vzali nohy na ramena.

„Chytej, kundo!“ hodil jeden z *metařů* směrem k dívce kytaru, kterou jí předtím vyškubl z ruky.

Dívka nástroj zručně zachytila.

„Šnopsovej felčar!“

„Čurák študovanej! Padáme!“

Kletby prchajících *metařů* rychle zanikly za rohem Úvozu. Dírami ve zdi se tam dalo rychle ztratit ve zpustlé zahradě Boromejského paláce.

„Byli nakažení!“ vyhrkla dívka.

„Žádný strach, krasavice. Mladým ženám se epidemie vyhýbá.“

„Co to je za lidi! Pod palácem místodržitele!“

„Na jednom prsu máte podlitinu. Ukažte,“ sáhl doktor dívce na pravé ňadro. „Máte půvabnou tvářičku! A já bydlím docela blízko,“ pustil doktor dívčin prs a sápal se jí rukou pod kratičkou sukni.

„Ne!“ bránila se dívka.

„Co se tu děje!“ vynořil se ze tmy Šaj-taj. Císařský odznak se zatřpytil.

Doktor dívku okamžitě pustil. Ta se sebrala a rozběhla se dolů Nerudovkou. Šaj-taj ji nezadržel a zálibně si prohlížel její dlouhé nohy, které pluly Nerudovkou jako vesla lásky.

„Jak se jmenuješ!“ obořil se plukovník na doktora.

„Doktor Fa-huj.“

„Co tu děláš?“

„Jsem na cestě k pacientovi.“

„A ta dívka?“

„Obtěžovala mě! Tyhle lehké holky! Vlezou všude!“

„Tím chceš říci, že okolí místodržitelova paláce není dostatečně stráženo, doktore?“

„Ne, to jistě ne.“

„Půjdeš se mnou.“

„Čeká mě vážně nemocný.“

„Počká.“

„Je to významná osobnost.“

„Taková krysa jako ty, lapiduchu? Té nebude škoda,“ stiskl Šaj-taj doktorovi ruku, až zaskučel jako šakal.

„Hůůů!“ ozvalo se. To doktůrkovi odpověděl šakal, kterého v domě na Úvoze choval Jé-dě Dé, rytíř z Prasečkova.

Jeden z gibbonů spících ve větvích stromů na Petříně se probudil a také zaskučel jako šakal. Ohromně se mu to vydařilo, zaradoval se a zaskučel ještě několikrát. Šakal rytíře z Prasečkova upadl do mdlob.

Šaj-taj informuje soudce Li

„Pane sudí, přivedl jsem dolů na strážnici doktora Fa-huje. Myslim, že jste se o něm dnes zmiňoval.“

„Velmi dobře, Šaj-taji.“

„Obtěžoval dívku. Malá vyšetřovačka, pane sudí?“

„Přesně tak.“

Salmovský palác přehledně

Malá vyšetřovačka byla umístěna v prvním suterénu, stejně jako prakticky nepoužívaná velká vyšetřovačka a mučírna.

Vrchní soudní Tu-kan úřadoval v přízemí, kde se nacházela i Malá a Velká soudní síň.

Vojenské velení provincie užívalo první patro.

Druhé patro sloužilo jako úřad místodržitele.

Ve třetím patře postaveném v čínském stylu ze dřeva sídlilo velení policie.

Veřejnost měla přístup pouze do určitých prostor v přízemí paláce. A ovšem někteří lidé k místodržitelství nepříslušející se ocitli, aniž to měli v úmyslu, v temném suterénu.

Malá vyšetřovačka

„Kleknout!“ syknul Šaj-taj.

Doktor Fa-huj padl na kolena.

„A představ se! Jsi v budově soudu!“

Doktor Fa-huj pozdvihl hlavu a pronesl úlisně: „Doktor Fa-huj. Léčím ty nejmávanější pacienty.“

„Klekní si pořádně!“ stiskl Šaj-taj předvedenému rameno tak silně, až se felčarovi zatmělo před očima.

„Řekni mi, doktore, co se právě nyní přihodilo dole na náměstíčku?“ pravil pokojně soudce Li.

„Nejmilostivější a nejvzácnější pane soudce! Excusez-moi, omluvte mě, byl jsem na cestě k váženému pacientovi, který mě požádal, abych mu donesl léky na dušnost až do domu a prohlédl ho.“

„Ke komu jsi šel?“

„Zachovávám, k mé velké a upřímné lítosti, pane soudce, lékařské tajemství, secret médical.“

Šaj-taj kopl klečícího doktora do žeber, až se převalil na bok.

„Neskuč, šašku, nebo bude hůř,“ chytil Šaj-taj doktorovo rameno, znovu ho bolestivě stisknul a srovnal doktora zpátky do kleku.

„Není nic, co bys směl tajit před svým místodržitelem,“ řekl zcela klidně soudce Li.

„Šel jsem k velkopekaři We-ko Wejovi do Lobkovického paláce, nejmilostivější a nejvzácnější pane soudce,“ odpověděl vyslýchaný, jako kdyby měl pláč na krajíčku.

„To jsi ovšem šel navštívit opravdu významnou osobnost. A dál? Co se stalo na náměstíčku?“

„Když jsem scházel z Radničních schodů, spatřil jsem, voyons voir! Podívejme, dva metaři obtěžují holčinu! Češku, prosím. Zahnal jsem ty dva metaře na útěk, a ta nestyda, charmante petite salope, se mi hned vrhla do náruče. Odstrčil jsem ji, a tu se objevil vzácný pan plukovník, monsieur le colonel, a ta holka se dala horempádem na útěk.“

Šaj-taj, který stál za klečícím doktorem, už už otevíral ústa, ale stačilo, aby soudce Li nepatrně nadzdvihl obočí.

„Dobře, že jsi tady, doktore,“ pokračoval soudce Li. „Opravdu příznivá náhoda. Slyšel jsem o tobě a doneslo se mi, že svým majetným pacientům ordinuješ lék, který jsi obdržel až z Paříže. Zajímala by

mě jeho účinnost a případná dostupnost. Omez poněkud svou francouzštinu, ano?“

„Pardón, pardón, omluvte mou franskou slinu na jazyku, nejmilostivější pane soudce. Lék z Paříže z mých skromných zásob je pro místodržitelství kdykoliv dostupný.“

„Jinými slovy, větší dodávka tohoto léku do Čech nepřipadá v úvahu?“

„Miliónkrát pardón. Mám jen pár dávek na základě výjimečných osobních kontaktů, Paris est Paris.“

„Ovšem. A účinnost léku?“

„Příznaky nemoci při použití tohoto léku mizí, nejmilostivější a nejvzácnější pane soudce. Jedná se o médicament expérimental, lék experimentální, jak vysvětluji každému ze svých pacientů, než injekce aplikuji. Ověřit nežádoucí budoucí účinky není k mé velké lítosti naprosto možné. Vždyť tento přípravek vznikl v Paříži před pouhými dvěma týdny.“

„Pacienty ten lék uzdravuje?“

„Nejmilostivější a nejvzácnější pane soudce, frapantní příznaky zmizí. Epidemie je, bohužel, velice zákeřná.“

„Odved ho, Šaj-taji.“

Doktor Fa-huj polekaně pobíhl hlavou o zem.

„Nic zlého jsem neudělal, nejmilostivější pane soudce.“

Šaj-taj doktora vyhodil za vrata paláce.

Vrata Salmovského paláce

Hradčanské náměstí bylo od nádvoří Salmovského paláce odděleno zdobenou kovovou mříží.

Ó, to byla nádherně zdobená mříž!

Nevalný charakter pražského lékaře

„Co si o tom člověku myslíš, Šaj-taji?“

„Je to podfukář. Tu holku dole na náměstíčku obtěžoval on, a ne ona jeho.“

„Tu-kane?“

„Je to prohnaný chlapík. Když studoval v Paříži na doktora, zamotal se s Evropskou tajnou službou. Ale ne zas příliš. Dnes je to módní pražský lékař, má výhradně bohaté zákazníky, není-liž pravda. A prodává šnops.“

„Dobře. Prozatím není důvod se doktorem Fa-hujem dále zabývat. Zajímal mě ten jeho zázračný lék, ale jak jsi správně usoudil, Šaj-taji, je to šarlatán. Takoví šarlatáni budou vždycky tam, kde je nemoc. A šnops se bude prodávat načerno tak dlouho, dokud nebude legální jako opium nebo marihuana.“

Šaj-taji, teď vyzvedni Ma-žunka tam, kde právě je, jistě o něm víš. A zkontrolujte spolu všechna vojenská stanoviště a bdělost mužů, kteří drží noční hlídku.“

„Podle rozkazu, pane soudce.“

Šaj-taj se odebral pryč.

Soudce Li a Tu-kan se sklonili nad papíry.

„Tohle jsou dnešní hlášení z krajů, Tu-kane?“

„Ano, pane sudí. Pochopitelně jako obvykle docházejí se zpožděním a jsou nepřesná. Jiná ale, není-liž pravda, nemáme.“

Šaj-taj si bere benz

Bylo půl dvanácté.

Vzduch na Hradčanském náměstí se ani nepohnul. V malém parčíku na Hradčanském náměstí se nepohnul ani lísteček. A na

trávníku, který pokrýval většinu plochy Hradčanského náměstí, se nepohnulo ani stéblo.

Pod sochou Panny Marie uprostřed parčíku se modlil předpůlnoční modlitbu katolický mnich v bílém, dominikán z kláštera, který se nacházel v rozlehlé budově arcibiskupství.

Šaj-taj bydlel už patnáct let ve Schwarzenberském paláci a znal to tady jako jezevec svoji noru s několika východy.

„...k tobě voláme, vyhnaní synové Evy, k tobě vzdycháme v tomto slzavém údolí...“ brumlala klečící postava pod vysokým sloupem s Pannou Marií nahoře a se sochami katolických svatých na podstavci.

„Sedm,“ pronesl polohlasem Šaj-taj. A měl na mysli celkový počet soch, které tu zůstaly po dávném sochaři. Šaj-tajovi se postupem let to sousoší zalíbilo a rád u něj chvíli postál.

Jak se nyní malebně rýsovalo, tmavé ve světlé noci!

Ve dvoře Schwarzenberského paláce parkoval služební benz, který měl vždy plně nabitý elektromotor.

Šaj-taj nasedl, klíčky byly v přístrojové desce, aby se mohlo hned jet, kdyby si někdo povolaný vzpomenu.

Ma-žunk. Tak dlouho už to spolu táhneme, pomyslel si Šaj-taj.

Ano, takové přátelství, to je velký dar Nebes. Budiž Nebesa pochválena.

V hospodě U Terflerů

Ma-žunk seděl u stolu bez ubrusu ve výčepu, zády ke zdi a s výhledem na vchod. Když položil dlaň na půllitr piva, půllitr přestal

být vidět, takové měl Ma-žunk pracky. Na sobě měl jednoduché oblečení, ve kterém chodívali vojáci na vycházky. Nebylo povinné, vojáci si na vycházku mohli obléknout, co chtěli, ale mělo tu výhodu, že se fasovalo zadarmo a prali a žehlili ho vojákům rovněž zadarmo v erární prádelně v kasárnách na Pohořelci.

Ma-žunkovu tvář nikdy žádný malíř ani kreslíř nezachytil a nikdy se neobjevila v Týdeníku, stejně jako tvář jeho přítele Šaj-taje.

Praha byla ale malé město.

Ma-žunk měl sto devadesát čtyři centimetrů na výšku a postavu se svaly vypracovanými jako kamenní Atlanti v bráně Císařského Hradu. Jeho Pražané ho znali, i když se nehodilo dávat to příliš najevo.

„Ještě jedno,“ pokynul Ma-žunk krčmáři.

„Ano, pane,“ načepoval zrzavý hospodský dřevěný püllitr na jeden ráz.

„To píše,“ pochvalně a česky zabručel Ma-žunk a položil drobnou minci na povrch smetanové pěny. Pěna minci držela jako bílá oblaka Nefritovou princeznu.

Ryšavý krčmář se samolibě pousmál a poznamenal: „Nejlepší pivo v Praze. To znamená na celém světě.“

Jediným dalším zákazníkem hospody U Terflerů byl v onen pozdní večer plešatý muž s výrazným, do špičky sestřiženým plnovousem a pěkně zakulaceným bříškem. I přes panující příšerné vedro měl na sobě bílou košili, světle žlutou kravatu a nažloutlé sako ošoupané na rukávech. Bylo mu něco přes padesát.

Muž v saku seděl vpředu, pohlížel mnohokrát vyspravovaným sklem okna k Císařskému Hradu a zdatně popíjel. Před ním na stole ležela hůl a seděla malá opička, která se zájmem pozorovala zrzavého hospodského.

„No jó, Blážo, tumáš,“ zachechtal se krčmář a podal opičce sáček s brambůrky. Bláža sáček roztrhla, popadla jeden lupínek a zchroustla ho s elegancí aristokratky.

„To mě poser,“ zachechtal se hospodský.

Na prázdnou židli muž s pleší a plnovousem odložil kinematograf, obdélnou černou krabici s kukátkem.

„Chtěl bys něco vidět, vojáčku?“ poklepal plešatý brejloun holí na černý futrál.

„Proč ne?“

„Tak si přisedni.“

„Pojď radši ty ke mně. Mám fakt rád krytý záda.“

„Dobrá, vojáčku.“

Židle skřípla, opička Bláža pípla.

„Mé jméno je Jakub Arbes.“

Ma-žunk v odpověď nezřetelně zahučel. Poté se zadíval do průzoru kinematografu. Jakub Arbes si zavěsil hůl na opěradlo volné židle.

Každý v Praze ví, že uvnitř bedýnky přebývají oživené obrazy jako mlíko v koze.

Překvapený Ma-žunk ale vidí sám sebe, jak sedí u stolu v hospodě u Terflerů, lokne si piva, odloží dřevěný püllitr a jde na záchod. Pak Ma-žunk otevírá na záchodě okenici nad žlábkem, tak jako skutečný Ma-žunk před chvílí skutečně otevřel okenici nad žlábkem.

Následuje pohled do dvora. Dvůr je stejný jako ten, který z otevřené okenice na záchodě opravdu spatřil Ma-žunk, jen je jasněji osvětlený. Oprýskané zdi, hrbolaté dláždění. Přimo proti okénku záchodu se na protější straně dvorku klenou tři cihlové oblouky omšeleho podloubí. V kinematografu ale není prázdné podloubí, na které zíral močící Ma-žunk. Stojí tam kůží potažené lehátko. Na lehátku leží na břicho nahá dívka. Je připoutaná. Světlo dopadá na její oblé pozadí.

Vtom zpoza sloupu vystoupí muž s maskou démona na tváři a ležící dívku několikrát udeří přes zadek dýtkami. Zadek se zkrvaví. Pak muž i dívka znenadání z obrazu zmizí. Jako kdyby se ve vedru vypařila sodovka. Podloubí je opět pusté.

Scenérie se změní. Je tam hrob a u něj klečí muž, kterému není vidět do tváře. Na hrobě je v oválném rámečku fotka, ta se zvětšuje a zvětšuje, až se jasně ukáže obličej dívky v rámečku vymalovaný. Pak obrázek ožije, dívka zamrká víčky a tajemně se pousměje.

Dál už nic, v kinematografu je už jen tma.

Ma-žunk Jakuba Arbese znal, ale nechával si to pro sebe. S kinematografem chodil Jakub Arbes po Praze jako jediný.

Dovnitř kinematografu pohlédl Ma-žunk poprvé v životě, nebyla příležitost. Byl velmi překvapen. Bylo to jako sama skutečnost. I on sám byl součástí dění v bedýnce. A nejen to, dívka, která v kinematografu hrála, se mu zalíbila na první pohled.

„To se stalo fakt tady ve dvorku?“

„Kdopak ví, vojáčku.“

„Jestli ta dívka umřela, tak by se to mělo hlásit u soudu.“

„Koho by u soudu zajímalo, že zemřelo chudé děvče, vojáčku?“

Vtom dívka, kterou Ma-žunk právě viděl v černé bedýnce, vstoupila do krčmy, štíhlá a mladá, a nenuceně se opřela o výčep.

„Dej mi panáka, Pépi.“

Krčmář nalil vodku.

Bylo jí kolem dvaceti. Na Češku byla oblečená dost neobvykle v žaponském kimonu, pěkně vyšívaném, přepnutém v pase širokým pruhem látky, s širokými, plandavými rukávy. Oděv ji zahaloval od kolen až po krk.

Ma-žunk na pár okamžiků zapochyboval o tom, zda je při smyslech. Nalili mu něco do piva?

Jen se nedat zmást, to velitel v boji nikdy nesmí připustit, snažil se zachovat chladnou hlavu plukovník Ma-žunk.

Dívka pozdvihla druhého panáka vodky. Vypadalo to, jako kdyby se skrz dřevěný kalíšek dívala do světla petrolejky nad výčepem.

Vtom do krčmy vtrhli tři hromotluci. Všichni tři byli čičové, jak se říkalo míšencům.

Dva z těch, kteří právě vstoupili, Ma-žunk znal. Z armádního zkušebního výcviku je vyřadil už po týdnu. Byli oba neschopní. Ma-žunk dokonce věděl, že ti dva nařachanci bez disciplíny teď působí v ochrance hraběte Chu.

V Praze žilo přibližně čtyřicet procent Číňanů, deset procent míšenců a padesát procent Čechů a obdobnou skladbu obyvatelstva vykazovala celá provincie kromě pohraničních hor. V horách mělo stálé bydliště jen velmi málo Čechů.

Míšenci nebyli moc oblíbení ani u Čechů, ani u Číňanů. Ma-žunk ale žádnou diskriminaci v místodržitelské armádě netrpěl a čičové tvořili třetinu jeho slušně placených vojáků. Na vojančení ta rasa měla talent.

„Tříkrát rum,“ poručil jeden z ramenáčů.

Dívka do sebe nalila vodku. Na ty tři se ani nepodívala.

Ti tři potěšeně zírali na dívku.

„Dej nám rum a pak si dáme tu kundu.“

„Šoupnem ti tam tři ptáky, jednoho po druhým!“

„Anebo všechny tři najednou!“

Dívka si nařachanců všimla asi jako vlčice čerstvě nastrouhané mrkve.

Tu jí jeden z rabiátů položil ruku na prso.

„Dej tu pracku pryč,“ řekla klidně dívka.

„Drž, couro, to je začátek. Pak nám podržíš.“

Ma-žunk se zvednul ze židle a vzápětí ležel na zemi. Jak měl oči jen pro dívku, Jakub Arbes mu šikovně nastavil hůl a podrazil mu nohy.

Ma-žunk se udiveně rozhlížel, hromotluci se chechtali.

„Do prdele! Nejdřív jsem myslel, že je to plukas.“

„To akorát! Ten by se tak nechal skolit vod dědka, čuráku!“

„Ona se o sebe postará sama, pane plukovníku,“ šeptnul Jakub Arbes.

Stále udivenější Ma-žunk se posadil zpátky na židli.

„Je to moje dcera, pane plukovníku.“

„Vopícháme ji rovnou tady, co kluci?“ natáhl znovu ruku po dívce jeden z hromotluků.

Dívka se otočila kolem své osy, kmitnul široký rukáv, ozvalo se křupnutí a hromotlukova paže byla zlomená v zápěstí. Druhému z rabiátů zasáhl rukáv obličej, hned se vyvalila krev. Třetí svalovec dostal rukávem do hrudníku a s vyraženým dechem se skácel na podlahu.

Celé to trvalo sotva dvě vteřiny.

„Skvělá práce!“ vykřikl Ma-žunk potěšeně a široký úsměv mu rozjasnil tvář.

„Říkal jsem vám, že se o sebe postará sama, pane plukovníku.“

„A já tě žádám o její ruku, Jakube Arbesi.“

„Máte mé požehnání. Musíte se ale ještě zeptat jí. Je zvyklá o sobě rozhodovat svobodně.“

„Aby ne,“ přikývl Ma-žunk a vstal. Jakub Arbes už ho nezdržoval.

„Pánbůh s náma a zlý pryč.“

Tři pochroumaní randabasové spěšně opouštěli krčmu.

„Gratuluju! S naditýma rukávama seš fakt skvělá. I já bych měl co dělat, abych se ti ubránil.“

„Hodně si o sobě myslíš?“

„To ne.“

„Ale myslíš si.“

„Ne.“

„Tak chytíš tu nádivku?“

Červenobílá nečekala na odpověď a prudce švihla rukávem, do jehož konce byl všitý ocelový elipsoid velikosti a tvaru slepičího vejce.

Ma-žunk bleskově uhnul letícímu závaží, které směřovalo na jeho hrud', a sevřel rukáv v místě těsně nad ocelovým vajíčkem. Druhou ruku vztyčil tak, aby mohl zachytit druhý rukáv, kdyby jím dívka chtěla mávnout.

„Seš fakt úžasná,“ rozplýval se Ma-žunk.

Dívka si uraženě odfrkla.

Světlo petrolejky zablikalo dojetím nad tím vzájemným vyznáním lásky. V kalamáři, který tu měl výčepák na psaní účtů, to zabublalo, pisátko se, nevedeno lidskou rukou, samo namočilo do černé a nakreslilo na zeď za pípou srdce.

„Máš povolenou vycházku, vojáku?“ zaznělo vtom rázně. Do hospody U Terflerů vkročil statný muž a zamával policejním odznakem. Na očích měl velké tmavé brýle.

„Nemám,“ odpověděl popravdě Ma-žunk.

„Tak pojď se mnou!“

Ma-žunk položil na stůl dvě drobné mince a v patách za důstojníkem opustil krčmu.

„Vidíš to, vojáčku. Poměl ses, a tu vrtkavě štěstěny los tě do rukou zákeřníků vydal, na něž tvá čerstvost byla krátká,“ pokýval vousatou holou hlavou Jakub Arbes.

„Slušnej kluk, ten plukas. Mohl to mít zadara, ale zaplatil. Nemoh bych říct ani popel.“

„Kdo ví, kolik ti nechal, Pépi,“ ušklíbala se dívka u baru.

„Akorát za to, co měl. Pět piv a deset procent spropitného,“ hodil ryšavý hostinský mince do šuplíku.

Zapálená lejtka

Dali se směrem k náměstí Kinských.

„Je to tam fakt výborný, Šaj-taji. Zrovna jsem se chystal promluvit s tou holkou, když jsi mě odtamtud vytáhnul. To je štabajzna. Jestli mi zejtra vyjde jenom trocha času...“

„Jak je to dlouho, co se ti naposled zapálily lejtka? Rok? Dva?“

„Akorát rok, to víš moc dobře, bratře.“

„Už jsem myslel, že si to potěšení budeš nadosmrti jenom kupovat.“

„To je to na mně fakt tak vidět, že jsem se zabouchnul?“

„Svítilš jako lampión.“

„Už jsem jejího tátu požádal o její ruku.“

„Ne?“

„Už je to tak, bratře. Ještě se musím zeptat jí.“

„A víš, že tu holku znám taky?“

„Ne?“

„Ne tak, jak myslíš. Teď večer hrála na kytaru na náměstíčku u Nepomuckého. Obtěžoval ji tam nějaký doktůrek. Ta holka utekla.“

„Tu bys nechyt, co?“

„Třeba ne.“

„Tak ona umí fakt hrát taky na kytaru?“

„Moc dobře. A co jinak v té hospodě?“

„Říkám, že tam byl táta tý holky. Znáš ho. Jakub Arbes, chodí s kinematografem a jezdí s cirkusem.“

„Hm,“ přikývl Šaj-taj.

„Hospodskej s tím cirkusem vystupuje taky. Hází tam nožema.“

„Čím dál líp.“

„Náhodou taky vím, že ten barák s tou hospodou patří vévodovi Wo. A ten žebrák mi v kinematografu ukázal něco, co bylo fakt divný.“

A Ma-žunk vyličil svému pokrevnímu bratrovi a nejlepšímu příteli, co viděl v černé bedýnce.

„Zajímavé to určitě je. Chtějí tě do něčeho zaplést, bratře.“

„To né! To je hodná holka!“

„To se uvidí.“

„A co máme dneska v noci tak zvláštního na práci?“

„Zvláštního nic. Kontrolu stanovišť.“

„A kvůli tomu mě taháš z hospody? Víš, jaký tam měli pivo? A ta šťabajzna!“

„Pan sudí si přál, ať se dneska v noci zúčastníš.“

„Tak von pan sudí něco čuje. Ať ho provází přízeň Nebes.“

„Ať mu v jeho domě žehnají penáti a laurové.“

„Ať mu žehnají!“

„Pojedeme? Táhle mám benz.“

V nazelenalém světle světlušek

Na věži Císařského Hradu odbila půlnoc.

Soudce Li před pár minutami propustil Tu-kana a uzavřel pracovní den.

Pod balkónem se rozprostírala noční Praha. Město stínů. Noc byla světlá, na jasném nebi nad Petřínem šišatá Luna drandila k úplňku.

Soudce Li usedl do proutěného křesla. Vedro nepolevovalo. Ustrkl z šálku bylinkového čaje, který obvykle pil před spaním. Speciální směs.

Nebyl zvyklý být v noci sám. Své tři ženy a pět dětí poslal do Krkonoš, na letní místodržitelské sídlo, aby se tolik nevystavovaly nebezpečí epidemie.

Hřeben Petřína připomínal soudci Li nízké kopce, které vídal zdvihat se na pobřeží moře, když jako malý chlapec sedával na terase

rodinné vily v oblíbeném letovisku vysokých úředníků z Hlavního města světa.

Z malého chlapce Tchu Pang-li, který se díval na letní noční moře a hvězdy nad ním a naslouchal tajemnému pleskání vln o břeh, byl teď místodržitel Li. Soudce Li, který měl plno starostí s epidemií. Nemoc přišla nenadále jako cyklón, který vzejde z ničeho kdesi nad širým oceánem a hrozí zkázou pokojným domům stojícím na pobřeží, domům s čajovými soupravami na terasách a s chůvami, které malým chlapcům zpívají na dobrou noc.

Tak jako už mnohokrát, vybavil si soudce Li na nočním balkónu nad Prahou verše klasika Wa We-i.

*V nazelenalém světle světlušek
Ze svého domu vyšel Měsíc
Lesknou se korálové stromy
Člun se sláměnou stříškou se vznáší nad potopeným městem
Krab hrozí klepátkem
Pěna se sesychá v písku*

Noční prověrka

Noční kontrola stráží proběhla precizně a důkladně.

Všechna strážní stanoviště v Praze shledali vojenský plukovník a policejní plukovník ve vzorném pořádku.

„Dobře jsi je vycvičil, bratře,“ pochvalně poklepal Šaj-taj po rameni skoro o hlavu vyššímu Ma-žunkovi. „A teď si jdu zdřímnout. Už jsou dvě.“

Šaj-taj pokynul k velkým věžním hodinám nahoře na zvonici na Malostranském náměstí. Odtud to měli kousek, obzvláště benzem, oba bydleli ve Schwarzenberském paláci.

Ma-žunk tam obýval jedinou prostou místnost.

Šaj-taj, který byl trochu méně skromný, si pro sebe vyhradil luxusní apartmá, které tvořily tři rozlehlé pokoje, jídelna s balkónem a výhledem na Prahu a skvostně vybavená kuchyň. Jednu dobu si platil i vlastního kuchaře, ale pak zjistil, že když je doma, chce mít klid a přítomnost další osoby v bytě ho ruší.

„Jó, bratře, fakt si teď rád schrupnu,“ souhlasil Ma-žunk. A za čtvrt hodinku už na svém polním lůžku spal pod tenoučkou lněnou přikrývkou spánkem vojáka: tak, aby si odpočinul, ale byl kdykoli připravený vyskočit a sáhnout po šavli nebo pistoli.

DEN DRUHÝ ÚTERÝ

NIC SE NEDĚJE, JE HROZNÉ VEDRO, VZPOMÍNÁ SE

Strahovský klášter

„Takový vedro. To žádnej nepamatuje,“ povzdechla si uklízečka v místodržitelském archivu.

Archiv se nacházel ve Strahovském klášteře. Všude samé police s papíry. Všechno se sem muselo vejít, a co se sem nevešlo, to se vyhodilo a proměňovalo se od podzimu do jara v plameny a popel v kotli, který posílal teplo do ústředního topení.

V archivu se v chladných měsících roku udržovala stálá teplota, v kanclu Tondy Slavička, který rozhodoval o tom, co se vyhodí, a co ne, celou zimu sálal radiátor naplno a Tonda Slaviček si u něj zahříval nohy.

Teď, v červnu, si Tonda Slaviček nohy zahřívat nemusel.

„Žádnej todlencto nepamatuje. Žádnej!“ namáčela hadr do kýblu uklízečka.

„My tady máme zapsáno všechno. I vedro, paní Midli Ti-dli.“

„Já byla vodjakživa Tydlitátová. A teď máte kancl uklizínej a dám už vám pokoj, na nic sem vám tady nešahala, akorát na podlahu. Pěknej den, pane Slaviček.“

Tondovi Slavičkovi se paní Midli Ti-dli líbila. Byla o dobrých padesát let mladší než on. Ale v tom vedru neměl Tonda Slaviček vůbec náladu plácnout paní Midli Ti-dli po zadku.

Ona paní Tydlitátová nebyla žádná netýkavka.

„Já chci mít jako stará na co vzpomínat,“ říkala s oblibou.

Tonda Slaviček měl vzpomínek plnou hlavu. Vzpomínek na stovky a tisíce let života v Čechách. Věděl přesně, kde je co ve strahovském archivu uloženo. A učil to svého učně Mi Cic-wa, polovičního Číňana a polovičního Čecha.

Mi Cic-wa věděl skoro přesně, kde je co ve strahovském archivu uloženo. Bylo mu sedmadvacet a paní uklízečka Midli Ti-dli se mu zdála býti osobou poněkud perfidní.

Ještě měli v archivu šikovného chlapíka, který tam dělal topiče, údržbáře, vrátného, poslíčka a účetního. Víc zaměstnanců ve Strahovském klášteře nebylo.

„No to dá rozum,“ podrbal se v prořídých vlasech Tonda Slaviček. „O takovém vedru, jako je letos, existuje zpráva Pavla Řezníčka, která nachlup takové počasí dokládá pro rok 1983. To už je pěkná prehistorie. A kapitálně zajímavý záznam,“ broukal si pro sebe Tonda Slaviček a z jedné z dlouhých chodeb Strahovského kláštera vešel do archivní místnosti číslo dvacet čtyři. Neomylně zamířil k třetí polici odspodu ve druhé řadě regálů nalevo. Nahmátnul útlou publikaci s bílou obálkou, otevřel titul Vedro od Pavla Řezníčka a mezi fochy, krabicemi s papíry a štosy knih se rozlehl jeho hlasitý smích, potměšilý jako kvíčala.

„Vedro panovalo už hodně dlouho. Vedro se šířilo. Valilo se v obrovských oranžových kotoučích, valilo se srolováno v jakýchsi chlupatých kobercích, chrchlalo, bručelo si něco a postupovalo, ať se to někomu líbilo nebo ne.

Vedro klopytalo prašnou cestou a občas si říhlo. Tlačilo před sebou trakař s vycpanými řediteli muzeí, s několika vycpanými jablky a několika vycpanými tanky, s vycpaným olejem a s vycpanými dřevěnými plícemi.

A vedro postupovalo. Motalo se stále dopředu a s nikým se nebalilo. Bylo to hluchoněmé vedro.“

„To je tak přesný,“ potěšeně si brouknul Tonda Slaviček a sbalil publikaci do kapsy archivářského pláště, ze kterého ho ani sebevětší vedro nemohlo vysvléknout.

„Cha, cha, cha!“ zasmál se ještě. „To by chtělo pivo,“ zabrumlal si, jak už tak byl zvyklý si pro sebe v rozhlehlých prostorách archivu brumlat.

„Skočím si na jedno k Volovi,“ oznámil sám sobě polohlasně.

Statistika a metaři

V Praze se psal letopočet Nové Ěry Říše Nebes, který se tu začal počítat před třemi sty lety a pár desetiletími.

Epidemie a vedro už trvaly něco přes tři týdny. Posledních čtrnáct dnů epidemie mělo závažnější průběh, denně v Praze umíralo plus mínus dvě stě lidí. Za dobu svého trvání už epidemie v Praze uložila do hrobů tři tisíce tři sta zemřelých.

Na počet obyvatel Prahy to bylo dost.

Sčítáním obyvatelstva, které by vědělo o každém malém dítěti s chrastítkem i vetché čínské babičce s miskou kuřecí polévky v ruce, se ovšem nikdo už nějakých šest set a něco let nezabýval. Bralo se to odhadem a podle odhadu žilo v Praze onoho času přibližně sto tisíc Pražanů.

Vedro a epidemie nepolevovaly už něco přes tři týdny, hlavní město provincie opustila třetina jeho obyvatel a uchýlila se na venkov. Mimo Prahu na epidemii umíralo zhruba o polovinu méně lidí než v metropoli. Na horách, nejen na Šumavě a v Krkonoších, ale i v prachspřstém Šňupáckém Sněžníku, činil počet úmrtí přepočtený na počet obyvatel ve srovnání s matičkou Prahou dokonce jen patnáct procent.

Údaje o počtu zemřelých měl na starosti *vrchní soudní* Tu-kan, a ten měl vždy dobrý přehled o všem, co se v provincii děje. Čísla o počtu zesnulých v Praze se zveřejňovala v Týdeníku, a to naprosto pravdivě. Jak je to s počtem úmrtí ve zbytku provincie, to se vědělo jen s jistou přibližností a příslušná hausnumera znali komplet pro Čechy a Moravu jen čtyři lidé. Místodržitel, vrchní soudní, velitel armády a šéf policie.

Zájem o pobyt na horách byl i přes utajování jistých informací značný. Na horách se v čase epidemie a veder prudce zdvihly ceny úplně všeho od mravenčího sádla přes trakaře až po žulové žlábký.

I když se o podstatě epidemie nevědělo nic, nebyla to první epidemie časů Nové Éry, která postihla Říši Nebes. Nebyla první ani v Praze.

Postupovalo se tedy podle zavedených zvyklostí. Lidé měli povinnost zemřelé na epidemii položit před dům a ulice procházeli *metaři*, kteří mrtvé sbírali a odváželi na kárách ke spálení do krematorií.

Krematoria byla v Praze čtyři, dvě větší při velkých hřbitovech na Malvazinkách a na Olšanech a dvě menší při méně rozsáhlých pohřebištích v Libni a U Matěje.

Metaři byli místodržitelstvím najatí muži, kteří dostávali výplatu denně na dlaň a na šichtu nafasovali dřevěnou známku označující rajón ulic, které mají procházet. Známkou se prokazoval metař policejním patrolám a vojenským hlídkám.

Erární šedý plášť s kapucí a masku na obličej, kterou si měli metaři nasazovat, když nakládali a převáželi zemřelé, metaři na rozdíl od známky po odpracované směně vracet nemuseli.

V každé ze čtvrtí Prahy měli metaři určeno stanoviště v parku, v místě poněkud řídkěji obydleném. Tam se scházeli za úsvitu či tam v noci spali, v tom hrozném hicu nebylo zapotřebí ani stanů, ani teplých dek. Voják každé ráno na stanovišti přidělil metařům rajóny a doktor každému zkontroloval tvář. Fialové skvrny na obličejích se netrpěly.

Epidémie

„Mor je to, mor! V každém domě! Předevčirem to bylo, povídám vám Kódlvi, hele, tady máš fialovou skvrnku! A von, že je to dobrý, a dneska si ta jeho šla pro urnu do kremáče k Matějovi a rovnou jí tam uložila. A tý Kódlvový frajli není nic. Vůbec nic.“

„Žádnej mor, sousede, epidémie to je! To je vědecky dokázaný, že je to epidémickýho původu, roznášej to tyhlety vědecký víry.“